

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/14/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719201252
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3719201252.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Ivana Kubínyho a Mgr. Zuzany Holúbkovej v spore žalobcov: 1/ Q. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXXX/XX, W. A., a 2/ R. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX, obaja zastúpení JUDr. Karolom Porubčinom, advokátom so sídlom Centrum 27/32, Považská Bystrica, proti žalovaným: 2/ W. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom A. XXX a 3/ V. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXX, obaja zastúpení JUDr. Mariánom Rojkom, advokátom so sídlom Železničná 90/12, Považská Bystrica, o uloženie povinnosti urobiť vhodné opatrenia, o odvolaní žalovaných 2/ a 3/ proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 24. augusta 2021, č.k. 4C/18/2019-102, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

II. Žalobcom 1/ a 2/ **p r i z n á v a** proti žalovaným 2/ a 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ktorú sú povinní uhradiť žalovaní žalobcom spoločne a nerozdielne.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovaným 2/ a 3/ povinnosť doplniť na streche hospodárskej stavby na parcele KN C XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 631 m², zapísanej na LV č. XX k.ú. A., zachytávače snehu ešte v ďalších dvoch radách, posunúť pododkvapový žľab hospodárskej stavby tak, aby čo najlepšie zachytával stekajúcu vodu zo strechy, dobudovať plot na hranici pozemkov KN C XXX a KN C XXX k.ú. A. a ako výplň osadiť iba pletivo, predĺžiť oporný múr až po hranicu pozemku KN C XXX k.ú. A. a vyspádovať terén nad hospodárskou stavbou tak, aby povrchové vody nestekali na pozemok žalobcov 1/ a 2/. Výrokom II. priznal žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 2/ a 3/ v rozsahu 100 %, ktorú uložil žalovaným 2/ a 3/ zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, ktoré po právoplatnosti rozsudku vydá súdny úradník.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobcovia 1/ a 2/ domáhali (po pripustení zmeny žaloby) uloženia vyššie špecifikovaných vhodných opatrení, ktoré súd prvej inštancie pojal do výroku I. napadnutého rozsudku. V žalobe uviedli, že vtedajší žalovaní 1/ a 2/ boli spoluvlastníkmi nehnuteľností evidovaných na LV č. XX, k.ú. A., a to stavby rodinného domu so súp. č. XXX, ktorý sa nachádza na parcele KNC č. XXX, pozemku - parcela KNC č. XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 631 m², a pozemku - parcela KNC č. XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 629 m². Žalobcovia uviedli, že na pozemku parcely KNC č. XXX sa nachádza hospodárska budova žalovaných 1/ a 2/, pôvodne účelom garáž, ktorá susedí s rodinným domom žalobcov so súp. č. XXX. Sneh a dažďové zrážky vo veľkom množstve padajú zo strechy stavby žalovaných na stavbu rodinného domu žalobcov a na pozemok žalobcu 2/. To spôsobuje navlhnutie omietky a narušenie konštrukcie rodinného domu žalobcov. Žalovaní do podania žaloby nenamontovali zachytávače snehu, a pokiaľ ide o odtokové

ríny, tieto síce žalovaní 1/ a 2/ zabezpečili, avšak nedostatočným spôsobom, nakoľko dažďová voda je odvádzaná na pozemok KNC č. XXX, ktorý je vo vlastníctve žalobcu 2/.

3. K žalobe sa vyjadril vtedajší žalovaný 1/, ktorý žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

4. Uznesením zo dňa 17.9.2020, č.k. 4C/18/2019-49, súd prvej inštancie rozhodol o pokračovaní v konaní s dedičmi nebohej žalovanej 2/, a to so súčasnými žalovanými 2/ a 3/.

5. Uznesením zo dňa 2.12.2020, č.k. 4C/18/2019-76, súd prvej inštancie konanie v časti vedenej proti žalovanému 1/ zastavil, pričom žalobcom 1/ a 2/ náhrada trov konania, ktoré vznikli v časti konania vedenej proti žalovanému 1/, nebola priznaná.

6. Na základe dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobe je potrebné vyhovieť.

7. V konaní považoval súd prvej inštancie za preukázané, že žalobcovia ako podieloví spoluvlastníci stavby rodinného domu so súp. č. XXX čelia vážnemu ohrozeniu svojho majetku. Vplyvom nedostatočných zachytávačov snehu, rín a dažďových zvodov na hospodárskej budove, neexistencie plotu, oporného múru a vyspádovaného terénu nad stavbou hospodárskej budovy žalovaných, postavenej na parcele KNC č. XXX, dochádza k vlnutiu obvodového múru ich rodinného domu so súp. č. XXX. Bolo tiež podľa súdu prvej inštancie preukázané, že doposiaľ vykonané opatrenia zo strany žalovaných, resp. ich právnych predchodcov, sú nedostatočné, alebo nesprávne namontované, čím pretrváva ohrozenie. Predovšetkým v jesenných, zimných a jarných mesiacoch sa bude opakovať nadmerné vlnutie obvodového múru, čo bude spôsobovať záťaž žalobcov v tom, že budú musieť vo väčšej miere vykurovať, aby zabezpečili sušenie a znižovanie vlhkosti. Zároveň bude v týchto mesiacoch dochádzať k rastu plesní, čo bude vážne znižovať hygienu a hygienické štandardy v rodinnom dome žalobcov.

8. Súd prvej inštancie z dokazovania mal za preukázané i to, že ohrozenie je odstrániteľné a hroziaca škoda nemusí žalobcom vzniknúť, ak žalovaní 2/ a 3/ vykonajú náležité opatrenia.

9. Znaleckým dokazovaním boli navrhnuté opatrenia stavebného charakteru, ktoré sú spôsobilé účinne odvrátiť hroziace nebezpečenstvo, a to osadenie zachytávačov snehu v ďalších dvoch radách, posunutie pododkvapového žľabu, dobudovanie plotu a oporného múru a vyspádovanie terénu. Tieto opatrenia majú predpoklad dosiahnutia zamýšľaného účelu - odstránenia vlnutia obvodového múru rodinného domu žalobcov. Súd prvej inštancie tieto opatrenia akceptoval ako primerané, keď uviedol, že ide o pomerne jednoduché opatrenia stavebného charakteru, ktoré zaťažia žalovaných len v nevyhnutnej miere. Viaceré opatrenia je možné vykonať s minimálnymi nákladmi, možno aj svojpomocne (posunutie pododkvapového žľabu, spádovanie terénu). Pri iných opatreniach (dobudovanie plotu, múru, osadenie zachytávačov snehu) síce bude potrebné vynaložiť isté peňažné prostriedky, avšak tieto opatrenia sú podľa súdu prvej inštancie nevyhnutné a nie je možné zabrániť ohrozeniu vlnutia obvodového múru rodinného domu žalobcov inak.

10. Hoci je zrejmé, že aj samotní žalobcovia majú podľa zistení znalca vykonať opatrenia na ich majetku za účelom odstránenia vlnutia svojho rodinného domu, toto žiadnym spôsobom podľa súdu prvej inštancie neznižuje povinnosť žalovaných vykonať uložené opatrenia. Všetky opatrenia, ktoré navrhol vykonať znalec, totiž musia byť vykonané spoločne. Iba v tom prípade bude dosiahnutý žiaduci výsledok v podobe zabránenia hrozby škody. Preto súd prvej inštancie zdôraznil, že žalovaní budú povinní vykonať svoj diel opatrení, a to bez ohľadu na to, či žalobcovia vykonajú im odporúčané opatrenia.

11. Súd prvej inštancie pritom poukázal aj na zistenia znalca, podľa ktorých je stavba hospodárskej budovy zhotovená v rozpore so stavebnými predpismi a pri jej legalizácii by museli byť osadené aj snehové zachytávače a odvodnenie terénu, aby nedochádzalo k poškodzovaniu susednej stavby zosúvajúcim snehom a dažďovou vodou.

12. Žalovaným uložené opatrenia tak nie sú podľa súdu prvej inštancie neprimerané, naopak, stavba žalovaných už podľa predpisov stavebného práva má mať všetky uložené opatrenia na zachytávanie snehu a odvádzanie dažďovej vody. Keďže ich však nemá, hoci sú tieto potrebné na odstránenie hroziaceho nebezpečenstva a zabránenia vzniku škody, súd prvej inštancie žalobe vyhovel a uložil vykonanie týchto opatrení žalovaným na podklade § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

13. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Keďže v konaní mali plný úspech žalobcovia, súd prvej inštancie im priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalovaným 2/ a 3/, ktorých, z dôvodu ich spoluvlastníctva hospodárskej budovy, zaviazal na spoločné a nerozdielne nahradenie trov konania.

14. V zákonnej lehote sa proti tomuto rozsudku odvolali žalovaní 2/ a 3/.

15. Namietali, že nemal byť aplikovaný § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uvedené ustanovenie je aplikovateľné výlučne v prípade, že vznik škody iba hrozí, ale nie v prípade, ak už k zásahu došlo tak, ako tomu bolo v tomto prípade. Žalobcovia v žalobe tvrdia, že sneh a dažďové zrážky vo veľkom množstve padajú zo strechy stavby žalovaných na stavbu žalobcov, čo spôsobuje navlhnutie omietky a narušenie konštrukcie rodinného domu, k žalobe priložili sťažnosť žalobcu 2/ zo dňa 21.2.2005 adresovanú stavebnému úradu, ktorou sa domáhal prijatia opatrení proti dažďovým zrážkam a snehu z ich stavby, taktiež priložili odporúčenie Obce A. zo dňa 18.1.2015 na vybudovanie ríny a zachytávačov snehu. Z toho podľa žalovaných vyplýva, že namietaný zásah z ich strany - zosun snehu zo strechy na stenu rodinného domu žalobcov sa už opakovane stal, t.j. opakuje sa z roka na rok, pričom sami žalobcovia uvádzajú, že tento zásah sa opakuje pravidelne. Upozornili pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 Cdo 2/2008, podľa ktorého opatrenie k odvráteniu škody podľa § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka možno uložiť iba v prípade, že vznik škody iba hrozí a zároveň ide o vážne ohrozenie majetku alebo zdravia ohrozeného. Ak došlo k neoprávnenému zásahu, je prostriedkom ochrany uloženie povinnosti zdržať sa vymedzeného rušenia podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka s tým, že je na samotnom povinnom urobiť také konkrétne opatrenia, aby splnil súdom uloženú povinnosť a zamedzil obťažovaniu alebo ohrozovaniu výkonu práv susedného vlastníka. V tomto druhom prípade už nejde o preventívnu, ale represívnu ochranu, a to proti už jestvujúcemu (nie hroziacemu) rušeniu.

16. Zo znaleckého posudku č. 17/2021 znalca Ing. M. R. nevyplýva podľa žalovaných jednoznačne, že by dažďové zrážky a zosuvy snehu z ich strechy na múr domu žalobcov spôsobovali žalobcom škodu a znalec zároveň uvádza, že je nemožné spätne určiť mieru zavinenia oboch sporiacich sa strán. Ďalej znalec uviedol, že poškodzovaniu rodinného domu žalobcov sa dá predísť súčinnosťou oboch strán sporu, prijatím odporúčených opatrení a pravidelnou údržbou a správnym užívaním (aktívne vykurovanie a vetranie) rodinného domu žalobcov. Zanedbaním týchto povinností môže v rodinnom dome žalobcov dochádzať k zvýšeniu vlhkosti. Podľa záverov znalca sú dažďové zrážky, resp. zosuvy snehu zo stavby žalovaných len jednou z možných príčin (okrem nevyhovujúcich zachytávačov snehu, pododkvapových žľabov a tepelnoizolačných vlastností obvodového muriva rodinného domu žalobcov) zvýšenej vlhkosti obvodovej steny rodinného domu žalobcov.

17. Podľa tvrdení žalobcov navlhnutie omietky a narušenie konštrukcie ich rodinného domu je spôsobené snehom a dažďovými zrážkami zo strechy ich hospodárskej budovy. Takéto tvrdenie žalobcov v konaní nebolo podľa žalovaných preukázané. Im ako stavebníkom bol vydaný súhlas obce s uskutočnením hospodárskej budovy podľa situačného náčrtu, č. 107/200-OcÚ zo dňa 18.8.2000, pričom pre hospodársku stavbu nie je v zmysle § 6 vyhlášky č. 532/2002 Z.z. stanovená odstupová vzdialenosť od hranice pozemku.

18. Na základe odporúčania Obce A. č. 8/2017 zo dňa 18.1.2015 v priebehu roka 2015 namontovali na hospodársku budovu pododkvapový žľab a na strechu hospodárskej budovy zachytávače snehu zo strany od rodinného domu žalobcov. Preto tvrdia, že v konaní im nebolo preukázané žiadne úmyselné alebo nedbanlivostné konanie, smerujúce k neoprávnenému zasahovaniu do vlastníckych práv žalobcov.

19. Zo znaleckého posudku č. 17/2021 pritom vyplýva, že pre odstránenie zvýšenej vlhkosti obvodového muriva rodinného domu žalobcov je potrebné, aby žalobcovia vykonali konkrétne opatrenia. Vzhľadom na to, že znalec uviedol viacero príčin vlnutia obvodového muriva rodinného domu žalobcov, tak je zrejmé, že i po vykonaní úprav, ktoré im boli napadnutým rozsudkom uložené, nedôjde k odstráneniu vlnutia obvodového muriva.

20. Žalovaní tiež namietali, že výrok napadnutého rozsudku je neurčitý, nevykonateľný a v rozpore s § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Namietali pritom i materiálnu nevykonateľnosť výroku rozsudku,

lebo neumožňuje bezproblémové identifikovanie rozsahu judikovanej povinnosti. Namietali i neurčitosť pojmov „v ďalších dvoch radách“, „posunúť pododkvapový žľab hospodárskej stavby tak, aby čo najlepšie zachytával stekajúcu vodu“, „dobudovať plot“, „predĺžiť oporný múr až po hranicu pozemku KN-C XXX“, „vypádovať terén“. Taktiež namietali uloženie povinnosti - „osadiť iba pletivo“ ako nedôvodnú.

21. Žalovaní tvrdili, že pokiaľ ich súd prvej inštancie zaviazal vykonať znalcom navrhované úpravy na stavbe a pozemku v zmysle záverov znaleckého posudku č. 17/2021, súd prvej inštancie potom rozhodol o otázkach patriacich do právomoci stavebného úradu, čím prekročil svoju právomoc vymedzenú v ustanovení § 3 CSP. Stavebné predpisy upravujú povoľovanie a uskutočňovanie stavieb, ich zmien a udržiavacích prác formou povolenia alebo ohlásenia a taktiež v prípade, ak sa majú terénymi úpravami zmeniť odtokové pomery, vyžaduje sa povolenie stavebného úradu. Pôsobnosť podľa týchto predpisov vykonávajú stavebné úrady (Najvyšší súd SR sp. zn. 2Cz 42/1973, zo dňa 28.9.1973).

22. Podľa žalovaných súd prvej inštancie z dôkazov vyvodil nesprávny skutkový záver, keď nepostupoval pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Konštatovania súdu prvej inštancie uvedené v bodoch 15. a 16. napadnutého rozsudku sú v rozpore s dokazovaním. V bode 15. rozsudku súd prvej inštancie nerešpektuje závery znaleckého posudku č. 17/2021, podľa ktorého nedostatočné zachytávače snehu a dažďovej vody na ich stavbe nie sú jediným dôvodom vlhnutia obvodového muriva domu žalobcov a vykonaním opatrení zo strany žalovaných nedôjde k odstráneniu príčiny vlhnutia. Konštatovanie súdu prvej inštancie v bode 16. rozsudku, že navrhnuté opatrenia stavebného charakteru majú predpoklad dosiahnutia odstránenia vlhnutia obvodového múru domu žalobcov, je v rozpore so závermi znaleckého posudku č. 17/2021 (str. 25 znaleckého posudku).

23. Znalec v znaleckom posudku konštatoval, že dažďové zrážky a sneh zo stavby hospodárskej budovy u žalobcov sporadicky spôsobujú zvýšenie vlhkosti obvodového muriva, pričom nedošlo k výraznému znehodnoteniu stavby ani k zníženiu životnosti stavby. Zvýšenie vlhkosti obvodového múru stavby žalobcov je spôsobené aj technickým stavom tejto nehnuteľnosti, keď existujúce zachytávače snehu sú nedostatočné a z poškodeného pododkvapového žľabu dochádza k vylievaniu vody, ktorá spôsobuje podmáčanie stavby. Znalec v závere znaleckého posudku konštatoval, že posudzovaný stav predstavuje nevýznamnú poruchu rodinného domu žalobcov, ktorá znamená nepatrné alebo žiadne zníženie bezpečnosti, ktorá nepodstatne znehodnocuje úžitkové vlastnosti a životnosť prvku.

24. Žalovaní napokon namietali, že vykonali opatrenia k zmierneniu vlhnutia steny domu žalobcov, a to vybudovaním zachytávačov snehu, rín ako aj odvodňovacieho rigolu, naproti tomu žalobcovia žiadne úpravy proti vlhnutiu na svojej stavbe nevykonali a paradoxne sa ochrany domáhajú voči nim.

25. Na tomto základe žalovaní žiadali odvolací súd, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná im nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

26. K odvolaniu žalovaných sa písomne vyjadrili žalobcovia. Upozornili na závery znaleckého dokazovania, pričom sám znalec sa vyjadril, že ak by sa neprijali navrhované opatrenia, došlo by k vážnemu ohrozeniu ich rodinného domu. Nie je preto pravdou, že im nehrozí škoda. Napadnutý rozsudok považujú za vecne správny, a preto žiadali odvolací súd o jeho potvrdenie.

27. V replike sa žalovaní nestotožnili s vyjadrením žalobcov. Zotrvali pritom na argumentácii, ktorú prezentovali v odvolaní.

28. V duplike sa žalobcovia pridržiali skôr vedenej argumentačnej línie.

29. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a 380 ods. 1 zák.č. 160/2015 Z.z. (Civilný sporový poriadok, ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

30. Žalovaní sa odvolaním nestotožnili s aplikáciou § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka súdom prvej inštancie. Uvedené ustanovenie je podľa žalovaných možné aplikovať len vtedy, ak škoda hrozí, ale nie v prípade, ak k zásahu už došlo. Vtedy je prostriedkom ochrany žaloba prostredníctvom § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka (povinnosť zdržať sa vymedzeného rušenia).

31. S týmto názorom žalovaných sa odvolací súd nestotožňuje. Predovšetkým je nutné uviesť, že právne posúdenie je vždy vecou súdu. Tomu zodpovedá aj konštantná judikatúra, podľa ktorej dokonca platí, že „ak účastník (v súčasnosti podľa CSP strana sporu - pozn. odvolacieho súdu) uvedie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje ním tvrdený nárok alebo obranu proti nemu, ale s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky, nie je súd viazaný právnym názorom účastníka a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.9.2010, sp. zn. 5 Cdo 196/2009).

32. V tomto prípade je podstatné, že žalobcovia už v žalobe opísali, že im na rodinnom dome hrozí škoda následkom spadania dažďových zrážok a snehu zo strechy stavby žalovaných, pričom výslovne žiadali, aby súd uložil žalovaným konkrétne špecifikované primerané opatrenia na jej odvrátenie. Dažďové zrážky a sneh, hoci sú imisiami, ktoré spôsobujú žalovaní (pozri v tejto súvislosti rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 3.6.2015, sp. zn. 22 Cdo 3277/2014, a tiež rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2010, sp. zn. 1 Cdo 68/2008), neopodstatňujú aplikáciu § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Samotné dažďové zrážky a sneh môžu predstavovať vážne ohrozenie majetku žalobcov, ktoré je spôsobované konštrukčným riešením stavby žalovaných. V takom prípade je namieste aplikácia § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže vhodné opatrenia môžu zamedziť vážnemu ohrozeniu majetku žalobcov. Preto bola žalobcami vhodne zvolená a súdom prvej inštancie akceptovaná žaloba podľa § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

33. Ani žalovanými tvrdená okolnosť, že k určitému zásahu podľa žaloby žalobcov už došlo, neopodstatňuje záver, že nemožno aplikovať § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka (totožne aj rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 24.4.2013, sp. zn. 25 Cdo 3164/2011, ktorý je plne aplikovateľný i na tunajšie právne pomery).

34. Napokon je žiaduce dodať, že aplikácia § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka je spôsobilá náležitejšie (adresnejšie) vyriešiť právne pomery sporových strán, než postupom podľa § 127 Občianskeho zákonníka, keďže „žaloby na ochranu vlastníckeho práva podľa § 126 ods. 1, § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka smerujú iba k povinnosti zdržať sa presne vymedzeného rušenia“, pričom podľa § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka je možné uložiť žalovanému „aktívnu povinnosť, aby sám vykonal vhodné a primerané opatrenia k odvráteniu hroziacej škody“ (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 28.2.2007, sp. zn. 25 Cdo 1160/2005).

35. Žalovaní sa tiež nestotožnili so súdom prvej inštancie ohľadom uloženia konkrétnych opatrení na odvrátenie hroziacej škody žalobcom. Namietali, že zo znaleckého posudku neplynie jednoznačný záver, že by dažďové kvapky a sneh spadajúci z ich strechy spôsobil na majetku žalobcov škodu. Navlhnutie omietky a narušenia konštrukcie rodinnému domu žalobcov práve dažďovými zrážkami a snehom z ich strechy nebolo preto preukázané. Podľa žalovaných nie je zrejmé, vzhľadom na závery znalca, že i po vykonaní súdom prvej inštancie uložených opatrení dôjde k odstráneniu vlhnutia obvodového muriva žalobcov.

36. Tieto námietky sú podľa odvolacieho súdu neopodstatnené. Vyvracia ich totiž vykonané dokazovanie, a to znalecký posudok č. 17/2021 znalca Ing. M. R. a výsluch tohto znalca.

37. Z uvedeného znaleckého posudku sa preto žiada zopakovať niektoré závery:

„Pri zameraní vertikálnej roviny odkvapu je táto mimo osi pododkvapového žľabu smerom von, čím dochádza pri prudšom daždi a vetre k strhávaniu vody zo strechy mimo žľab a dopadajúca voda sa na zemi triešti a spôsobuje podmáčanie oboch stavieb“ (str. 10 znaleckého posudku).

„Keďže je stavba osadená v mierne svahovitom teréne a nad touto stavbou je svah s väčším sklonom, pri silnejších, alebo dlhšie trvajúcich dažďoch voda z časti steká smerom ku RD žalobcov, nakoľko terén nad oboma stavbami má zachovaný svoj prirodzený sklon, je neupravený a táto skutočnosť spôsobuje podmáčanie základov a obvodového muriva RD s.č. XXX, ktoré je v hornej časti pozemku a zapustené do úrovne terénu /vodorovná izolácia muriva je v jeho úrovni/“ (str. 11 znaleckého posudku; boldom zvýraznil priamo znalec).

„Zo stavby hospodárskej budovy vo vlastníctve žalovaných 1/, 2/, osadenej v blízkosti RD pri nerealizovaní opatrení v tomto ZP, hrozí sezónne na rodinnom dome žalobcov 1/, 2/ ďalšie poškodzovanie RD. Tomu sa dá predísť súčinnosťou oboch strán sporu, prijatím odporučených opatrení a pravidelnou údržbou a správnym užívaním /aktívne vykurovanie a vetranie/ stavby RD. Zanedbaním týchto povinností môže v RD dochádzať k zvýšeniu vlhkosti a tým k zhoršovaniu hygieny a komfortu bývania, pri zvýšení nákladov na vykurovanie a znížení životnosti stavby“ (str. 24 znaleckého posudku - ide už o záver, ktorý odpovedá na súdom položené otázky).

38. K totožným záverom sa znalec priklonil aj pri svojom výsluchu na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 24.8.2021. Pritom výslovne akcentoval, že „škoda na stavbe rodinného domu žalobcov hrozí aj do budúcnosti. Všetky opatrenia, ktoré som odporučil v závere ZP, považujem za významné pre to, aby bola odvrátená ďalšia potenciálna škoda“. Z týchto záverov je zrejماً opodstatnenosť žaloby žalobcov.

39. Závery o hrozbe vzniku škody a zároveň správnosť navrhovaných opatrení na jej zamedzenie zo znaleckého posudku pritom neboli žalovanými v konaní vyvrátené žiadnym dôkazom. Na to, aby tieto závery znalca boli vyvrátené, bolo potrebné zo strany žalovaných nielen tvrdiť, že škoda žalobcom nehrozí (ev. že navrhované opatrenia nie sú spôsobilé škodu odvrátiť), ale i podprieť tieto tvrdenia konkrétnymi dôkazmi (čl. 8 Základných princípov CSP). V opačnom prípade je potrebné dospieť k záveru, že žalovaní ohľadom svojich tvrdení dôkazné bremeno neuniesli.

40. Ani fakt, že na zamedzenie vzniku škody je potrebná súčinnosť žalobcov, nespôsobuje, že by závery znalca nemohli eliminovať škodu na majetku žalobcov. Správne poznamenal súd prvej inštancie, že žalovaní budú povinní vykonať uložené opatrenia bez zreteľa na to, či svoj diel znalcom navrhovaných opatrení vykonajú žalobcovia (teda vykonajú uložené opatrenia, a ak svoj diel opatrení zanedbajú žalobcovia, bude ďalej vznikajúca škoda spočívať na ich vlastných pleciach a zodpovednosti).

41. Odvolací súd nepokladá za dôvodnú ani námietku žalovaných ohľadom výroku napadnutého rozsudku, ktorý je podľa žalovaných nevykonateľný vzhľadom na to, že neumožňuje bezproblémové identifikovanie rozsahu judikovanej povinnosti. Pritom žalovaní namietali aj neurčitost' jednotlivých pojmov, ktoré opisujú uložené opatrenia.

42. Túto námietku totiž odvolací súd pokladá za formalistickú, nerešpektujúcu kontext prejednávanej veci. Z prejednávaneho prípadu je zrejmé, v čom tkvie spor medzi žalobcami a žalovanými a akého výsledku sa žalobcovia domáhali. K akému výsledku majú smerovať aj opatrenia uložené súdom prvej inštancie, jasne plynie aj zo záverov znaleckého posudku. Nebolo potom potrebné zo strany súdu prvej inštancie, aby podrobne ozrejmoval napr. to, v akej presnej pozícii majú byť nainštalované zachytávače snehu na stavbe žalovaných, resp. presne o akú vzdialenosť má byť posunutý pododvkapový žľab. Určitost' výroku I. napadnutého rozsudku je tak potrebné vnímať v spojení s cieľom, ku ktorému žaloba žalobcov smerovala a ktorej súd prvej inštancie v celom rozsahu vyhovel. Naostatok, tento cieľ je vymedzený aj priamo v uvedenom výroku napadnutého rozsudku („aby čo najlepšie zachytával stekajúcu vodu zo strechy“ a „aby povrchové vody nestekali na pozemok žalobcov 1/, 2/“).

43. Uloženými opatreniami súd prvej inštancie pritom neprekročil svoju právomoc, ako to v odvolaní namietali žalovaní, tvrdiac, že tieto opatrenia spadajú do právomoci stavebného úradu. Žalovaní totiž zasiahli do odtokových pomerov v danom mieste konkrétnym konštrukčným riešením svojej stavby, čím porušili subjektívne právo žalobcov, a teda je v právomoci súdu tento spor rozhodnúť (čl. 1 Základných princípov CSP). Nejde preto o úpravu stavby žalovaných, ktorou by bolo nahradené rozhodnutie stavebného úradu, ale o sanáciu situácie spôsobenú žalovanými.

44. V tejto súvislosti je namieste pripomenúť žalovaným trefné konštatovanie znalca z pojednávania, že stavba žalovaných bola ohlásená ako drobná stavba s pôdorysnou plochou 25 m², avšak v skutočnosti má zastavanú plochu väčšiu, a to viac ako 40 m² s tým, že ide o čiernu stavbu, preto bolo nutné vypracovanie projektovej dokumentácie, v ktorej by projektant okrem iného musel navrhnuť aj snehové zachytávače v takom množstve, aby plnili svoj účel a musel by riešiť odvodnenie terénu, aby nedochádzalo k poškodzovaniu susednej stavby zosúvajúcím snehom a dažďovou vodou pri silných dažďoch a snehu a musel by tam byť určený stavebný dozor, ktorý by kontroloval, či je stavba zhotovená v súlade s projektovou dokumentáciou. Niet preto podľa odvolacieho súdu priestoru na akceptáciu

názoru žalovaných, keď bez ich prvotného zanedbania povinnosti deklarovanej znalcom by tento spor nejestvoval.

45. Námietky žalovaných preto neboli opodstatnené. Súd prvej inštancie rozhodol vecne správne. To je dôvodom na potvrdenie napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 1 CSP).

46. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcom 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovaným 2/ a 3/, keďže boli v odvolacom konaní plne úspešní. Aj náhradu trov odvolacieho konania, rovnako ako náhradu trov prvoinštančného konania, je potrebné uložiť žalovaným 2/ a 3/ spoločne a nerozdielne z dôvodu ich spoluvlastníctva k hospodárskej budove. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov bude rozhodovať súd prvej inštancie.

47. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).